

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมดำเนินงานตามบทบาทในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนในเขตหนองจอก สังกัดกรุงเทพมหานคร เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นในการมีส่วนร่วมดำเนินงานตามบทบาทในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนหนองจอก สังกัดกรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศและวุฒิการศึกษา และศึกษาปัญหาและแนวทางแก้ปัญหาในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนในเขตหนองจอก สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยดำเนินการดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ
4. การทดสอบหาความเชื่อมั่น
5. การรวบรวมข้อมูล
6. การวิเคราะห์ข้อมูล
7. ขั้นตอนการนำเสนอผลการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การศึกษายกย่องของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีต่อการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนในเขตหนองจอก สังกัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 37 โรงเรียนแบ่งเป็น

1. โรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียนเกิน 300 คน จำนวน 16 โรงเรียน มีคณะกรรมการ 240 คน
2. โรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียนน้อยกว่า 300 คน จำนวน 21 โรงเรียน มีคณะกรรมการ 189 คน

กลุ่มตัวอย่างคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสำนักงานเขตหนองจอกทั้งสิ้น จำนวน 429 คน กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางการสุ่มของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan) มีค่าความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ได้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 210 คน โดยได้ตัวแทนจากโรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียนเกิน 300 คน จำนวน 8 โรงเรียน ได้ตัวแทนกรรมการ

สถานศึกษาจำนวน 120 คน โรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียนน้อยกว่า 300 คน จำนวน 10 โรงเรียน ได้
ตัวแทนกรรมการสถานศึกษา 90 คน ดังนี้

1. ประธานกรรมการ	จาก 37 คน ได้ 18 คน
2. ผู้แทนครู	จาก 37 คน ได้ 18 คน
3. ผู้ทรงคุณวุฒิ	จาก 112 คน ได้ 66 คน
4. ผู้แทนศิษย์เก่า	จาก 37 คน ได้ 18 คน
5. ผู้แทนผู้ปกครอง	จาก 37 คน ได้ 18 คน
6. ผู้แทนองค์กรชุมชน	จาก 37 คน ได้ 18 คน
7. ผู้แทนองค์กรศาสนา	จาก 37 คน ได้ 18 คน
8. ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	จาก 37 คน ได้ 18 คน
9. เลขานุการคณะกรรมการสถานศึกษา	จาก 37 คน ได้ 18 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
จำนวน 1 ชุด แบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 รายละเอียดข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถามมีลักษณะเป็นตัวเลือกที่
กำหนดให้ (forced choice) จำนวน 6 ข้อ คือ เพศ อายุ และวุฒิการศึกษา

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็น การมีส่วนร่วมปฏิบัติตามบทบาทในการจัด
การศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ของโรงเรียนในเขตหนองจอก สังกัด
กรุงเทพมหานคร ทั้ง 12 ด้าน

1. กำหนดนโยบายและแผน พัฒนาของสถานศึกษา
2. ให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา
3. ให้ความเห็นชอบในการจัดทำสารหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น
4. กำกับติดตามการดำเนินงานตามแผนของสถานศึกษา
5. ส่งเสริมและสนับสนุนให้เด็กได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึงมีคุณภาพและได้มาตรฐาน
6. พิทักษ์สิทธิเด็กดูแลเด็กพิการ ด้วยโอกาสและเด็กที่มีความสามารถพิเศษให้ได้รับ

การพัฒนาเต็มตามศักยภาพ

7. มีส่วนร่วมในการบริหารด้านวิชาการ งบประมาณบริหารงานบุคคล และบริหาร

ทั่วไป

8. ระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษาจัดหาวิทยากรภูมิปัญญาท้องถิ่น รวมทั้งสืบสานประเพณี ศิลปวัฒนธรรม ของท้องถิ่นและของชาติ

9. เสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษาและชุมชน

10. ให้ความเห็นชอบรายงานผลการดำเนินงานประจำปีต่อ สาธารณะ

11. พิจารณาเสนอแต่งตั้งคณะกรรมการที่ปรึกษาต่อผู้อำนวยการสำนักงานการศึกษา เพื่อพิจารณาแต่งตั้งเป็น กรรมการที่ปรึกษา

12. แต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อดำเนินการอื่นๆ ตามที่เห็นสมควร

ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ของไลเคิร์ต (Likert, 1970, หน้า 107-110) มี 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยมาก ดังนี้

คะแนน 5 หมายถึง การมีส่วนร่วมปฏิบัติตามบทบาทอยู่ในระดับ มากที่สุด

คะแนน 4 หมายถึง การมีส่วนร่วมปฏิบัติตามบทบาทอยู่ในระดับ มาก

คะแนน 3 หมายถึง การมีส่วนร่วมปฏิบัติตามบทบาทอยู่ในระดับ ปานกลาง

คะแนน 2 หมายถึง การมีส่วนร่วมปฏิบัติตามบทบาทอยู่ในระดับ น้อย

คะแนน 1 หมายถึง การมีส่วนร่วมปฏิบัติตามบทบาทอยู่ในระดับ น้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามแบบปลายเปิด (opened and questionnaire) เกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ปัญหาในการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

ขั้นตอนในการสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือ

1. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสารและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อกำหนดกรอบแนวคิด

2. กำหนดขอบข่ายเนื้อหาให้สอดคล้องกับกรอบแนวคิดเกี่ยวกับบทบาทในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

3. กำหนดประเด็นเนื้อหาและตัวบ่งชี้ที่ต้องการทราบ

4. เขียนข้อคำถาม โดยการร่างข้อคำถามแต่ละข้อตามประเด็นเนื้อหาและตัวบ่งชี้ที่กำหนด

5. เรียงข้อคำถามและจัดรูปแบบ นำข้อคำถามแต่ละข้อมาจัดเรียงรวมกันเป็นแบบสอบถาม 1 ชุด พร้อมทั้งมีการชี้แจงการตอบไว้อย่างครบถ้วน

6. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาภาคนิพนธ์ เพื่อตรวจสอบและให้ข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุงแก้ไข

7. ปรับปรุงเครื่องมือตามที่อาจารย์ที่ปรึกษาภาคนิพนธ์ได้ให้ข้อเสนอแนะ
8. นำเครื่องมือที่ปรับปรุงและผ่านการเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาภาคนิพนธ์เสนอผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน ได้แก่

- 1) นายอุดมศักดิ์ นาคี นักวิชาการ 8 ว สำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร
- 2) นางสาวยุริ เสวตนัย ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดชัยฉิมพลี
รับเงินเดือนอันดับ คศ. 3
- 3) นายทรงยศ แก้วมงคล ผู้อำนวยการโรงเรียนคลองสอง
รับเงินเดือนอันดับ คศ. 3

เพื่อตรวจสอบความตรง (validity) ด้านเนื้อหาและความเหมาะสม โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างเนื้อหากับจุดประสงค์

9. นำแบบสอบถามที่ผู้ทรงคุณวุฒิได้เสนอแนะไว้มาปรับปรุงแก้ไขโดยพิจารณาร่วมกับอาจารย์ที่ปรึกษาภาคนิพนธ์ให้ได้เครื่องมือ ที่มีคุณภาพและเชื่อถือได้ แล้วนำไปทดลอง (try out) กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน จาก 3 สถานศึกษา ได้แก่

- 1) โรงเรียนหนองจอกพิทยาสรรค์
- 2) โรงเรียนบ้านลำต้นกล้วย
- 3) โรงเรียนลำนุหรีพวง

10. นำแบบสอบถามที่ทดลองใช้มาหาค่าความเชื่อมั่น (reliability) ด้วยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์ แอลฟาของครอนบัค (Cronbach' alpha Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.97

11. ปรับปรุงแบบสอบถามตามความเห็นชอบของอาจารย์ที่ปรึกษาภาคนิพนธ์และนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามลำดับดังนี้

1. ขอนหนังสือจากโครงการบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี ถึงผู้อำนวยการสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร เพื่อขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลในโรงเรียนในเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร จำนวน 18 โรงเรียน

2. จัดส่งและรับแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง

3. เก็บรวบรวมแบบสอบถามที่ได้จัดส่งไปทั้งสิ้น 210 ฉบับ ได้คืน 203 ฉบับคิดเป็นร้อยละ 96.66

การวิเคราะห์ข้อมูล

นำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามดำเนินการวิเคราะห์ โดยแบ่งการวิเคราะห์ออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยการนำข้อคำถาม ตอนที่ 1 มาแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ และนำเสนอเป็นตารางประกอบความเรียงท้ายตาราง

ตอนที่ 2 ระดับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ของโรงเรียนในเขตหนองจอก สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยนำข้อความ ตอนที่ 2 มาหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. (Standard Deviation)

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบ ระดับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ของโรงเรียนในเขตหนองจอก สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยนำมาทดสอบความแตกต่างด้วยค่า t และนำเสนอเป็นความเรียง

เกณฑ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ยใช้ตามเกณฑ์เฉลี่ยของเบสท์ (Best, 1970, หน้า 190) โดยมีรายละเอียดดังนี้

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 1.00-1.49 หมายถึง	การมีส่วนร่วมปฏิบัติตามบทบาทในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานอยู่ในระดับน้อยที่สุด
ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 1.50-2.49 หมายถึง	การมีส่วนร่วมปฏิบัติตามบทบาทในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานอยู่ในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 2.50-3.49 หมายถึง	การมีส่วนร่วมปฏิบัติตามบทบาทในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานอยู่ในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.50-4.49 หมายถึง	การมีส่วนร่วมปฏิบัติตามบทบาทในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานอยู่ในระดับมาก
ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 4.50-5.00 หมายถึง	การมีส่วนร่วมปฏิบัติตามบทบาทในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานอยู่ในระดับมากที่สุด

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. Mean

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{n}$$

\bar{X} แทนค่าเฉลี่ย

$\sum X$ แทนผลบวกของคะแนน

n แทนจำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม

2. Standard deviation

$$S.D. = \sqrt{\frac{\sum (X - \bar{X})^2}{n - 1}}$$

S.D. แทนค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

X แทนคะแนน

\bar{X} แทนค่าเฉลี่ย

n แทนจำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม

3. t-test (ชูศรี วงศ์รัตนะ, 2541, หน้า 193)

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{(n_1 - 1)S_1^2 + (n_2 - 1)S_2^2}{n_1 + n_2 - 2} \left(\frac{1}{n_1} + \frac{1}{n_2} \right)}}$$

t แทนค่า t-test

\bar{X}_1, \bar{X}_2 แทนค่าเฉลี่ย กลุ่ม 1, 2

n_1, n_2 แทนจำนวน กลุ่ม 1, 2

S_1^2, S_2^2 แทนค่าความแปรปรวน กลุ่ม 1, 2